

Možná jindy./Příště.
Ještě se domluvíme.

ENERGICKÉ ODMÍTNUTÍ

- 1 To nepřichází v úvahu!
No dovolte!
Co je to za nápad?!
Dej mi pokoj, víš přece, že...
To by tak ještě scházelo...

NAVHRUJEME NĚCO JINÉHO

- 1,2 Ale ne, pojd'me raději do/na...
Spíš bych šel/šla na procházku než do kina.
Dal/a bych přednost procházce před kinem.
Mám lepší nápad.

G

PERFEKTIVNÍ A IMPERFEKTIVNÍ SLOVESA

V češtině se mnoho perfektivních sloves tvoří z imperfektivních pomocí prefixů. Avšak jen několik prefixů má v kombinaci s některými slovesy pouze „vidový“ charakter, tj. mění jen vid, nikoli - nebo jen minimálně - základní význam slovesa:

PO-/PŮ-

postavím se do fronty, poprosím vás o radu, požádám vás o pomoc, poobědvám a povečeřím s vámi, pochválím vás za práci, pobavíme se, poděkuju vám za všechno, pozvu vás na večeři, podívám se na to, poradím vám, podaří se mi to, potrestám viníka, pohádám se se sousedkou, poperu se s ní, pocítím bolest... půjdu, pojedu, poletím, poběžím, ponesu, povedu, povezu, polezu, poženu (POZOR!!! U sloves pohybu se pomocí prefixu pů-/po- tvoří pouze futurum, nikoli infinitiv či préteritum!)

NA-

narodím se, nastěhuju se do nového domu, nakreslím kresbu, namaluju obraz, naučím se básničku, napíšu úkol, nalíčím se, nabrousím si nůž, namažu si chleba máslem

S-

splním slib, skončím práci, sním všechno, spočítám peníze, strávím dovolenou, shořím láskou, spolykám prášky, spáchám sebevraždu

U-

umyju se, uschnu, usuším si vlasy, učešu se, udělám snídani, uvařím oběd, upeču dort, ušiju si šaty, upletu si svetr, ušetřím si peníze, uvěřím všemu

ZA-

zaspívám, zahraju a zahvídám tu písničku, zatančím, zatleskám, zahřeju se, zavolám vám, zaklepám na dveře, zabloudím, zazvoním, zasměju se, zamávám na pozdrav, zaplatím účet, zamračím se, zabrzdím, zalepím obálku, zabalím kufry

Z-/ZE-

zeptám se, změní se, ztloustnu, zvážím se, zhubnu, zkrátím si a zúžím si šaty, zpotím se, zbohatnu, zvítězím, zničím ho, zmýlím se, zčervenám, zkontroluju účty, zblednu, zvadnu, zkrachuju, zorganizuju akci, zúčastním se toho, zbořím dům, zkazím si život, zruším schůzku, ztichnu, zmizím, zestárnu, zeslábnu, zezelenám, zežloutnu, zešílím, zemřu, zopakuju si všechno

O-

osprchuju se, oholím se, ostříhám se, otážu se, ožením se, oslavím to

PRO-

probudím se, promluví s ním

PŘE-

přečtu si knihu

VY-

vypiju víno, vyčistím skvrnu, vyperu ubrus, vyžehlím prádlo

VZ-

vzbudím se

JMENNÝ TVAR ADJEKTIV

Některá tvrdá adjektiva kromě složeného tvaru (-ý, -á, -é: zvědavý, -á, -é), který označuje stálou vlastnost, mají i jmenný tvar (-o, -a, -o: zvědav, -a, -o), kterým se vyjadřuje vlastnost přechodná, momentální. Vyskytují se pouze v predikátu. Je jich zhruba kolem padesáti, asi polovina z nich se běžně používá. Tento jmenný tvar je prostředek převážně knižní a mluvený jazyk ho také nahrazuje koncovkou **-ej** (jsem zvědav – jsem zvědavý – jsem zvědavej). U některých ustálených obrátů se však i v mluveném jazyce vyskytuje jmenný tvar: Bud'te tak laskav/a, Bud' zdrav/a.

OTÁZKA KAM A KDE

KAM? – pohyb →

DO + G.	dovnitř
NA + Ak.	otevřený prostor instituce, cíl, povrch
K + D.	směr, blízkost

KAM?

DO	klubu Madridu obchodu sklepa Londýna pokoje práce Itálie hospody banky Prahy kina Polska Vršovic Dejvic Stodůlek
NA	výlet koncert

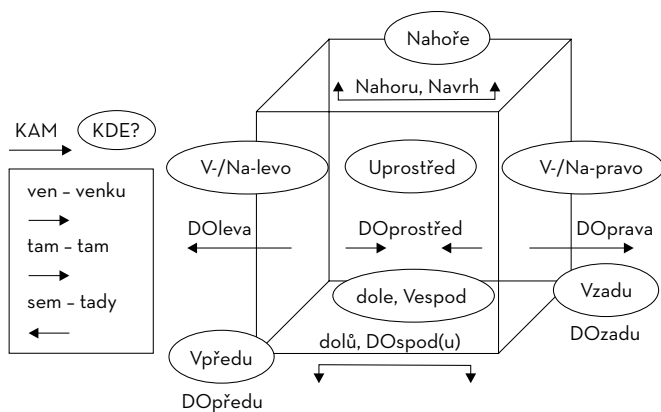
KDE? – místo

V + L.	vevnitř
NA + L.	otevřený prostor instituce, cíl, povrch
U + G.	blízkost

KDE?

V(e)	klubu Madridu obchodě sklepe Londýně pokoji práci Itálii hospodě bance Praze kině Polsku Vršovicích Dejvicích Stodůlkách
NA	výletě koncertě

hokej	hokeji
přednášku	přednášce
fakultu	fakultě
procházku	procházce
Moravu	Moravě
policii	policii
ministerstvo	ministerstvu
nádraží	nádraží
Žižkov	Žižkově
Vinohrady	Vinohradech
Petřiny	Petřinách
K(e) Karlovu mostu	U Karlova mostu
Strahovskému stadionu	Strahovského stadionu
studentské koleji	studentské koleje
Staroměstské radnici	Staroměstské radnice
filozofické fakultě	filozofické fakulty
hlavní poště	hlavní pošty
Národnímu divadlu	Národního divadla
Staroměstskému náměstí	Staroměstského náměstí

C+K

I. Tvořte podobné věty:

učit se nová slovíčka - opakovat si je

Až se naučím nová slovíčka, zopakuju si je.

Napřed/nejdřív se naučím nová slovíčka, a pak si je zopakuju.

1.
vařit a jíst večeři - mýt nádobí
2.
dělat úkol - volat příteli
3.
holit se - mazat si obličej krémem
4.
psát dopis - lepit obálku
5.
cítit bolest - jít k doktorovi
6.
počítat peníze - volat číšníka
7.
šetřit peníze - jet na cestu kolem světa
8.
vidět ho - děkovat mu za všechno
9.
slyšet auto - dívat se z okna
10.
věřit tomu - budit se z letargie
11.
mýlit se - prosit vás o radu
12.
znovu se rodit - bohatnout
13.
ženit se - holit se a stříhat se
14.
budit se - opakovat si nová slovíčka
15.
stárnout - radit vám
16.
účastnit se konference - mluvit s ním

17.
prát prádlo - žehlit ho
18.
vážit všechno - telefonovat vám
19.
mýt se - budit se
20.
bloudit - ptát se na cestu
21.
číst knihu - psát recenzi
22.
jíst dort - péct jiný a zvat vás na návštěvu

Jak tomu rozumíte: Co sis uvařil, to si sněž!

II. Tvořte věty podle následujícího modelu:

Musíš se naučit nová slovíčka! - Ted' se je nebudu učit, naučím se je až zítra / později / někdy jindy.

1. Musíš se oholit!
2. Musíš si zkontrolovat účty!
3. Musíš se umýt!
4. Musíš udělat to cvičení!
5. Musíš si spočítat peníze!
6. Měl bys zavolat panu profesorovi!
7. Měl by ses oženit!
8. Měl bys mu napsat pár slov!
9. Měl bys je někdy pozvat k nám!
10. Měl bys jim poděkovat za pomoc!